

Guía Docente				
Datos Identificativos				2015/16
Asignatura (*)	Facenda Pública. Sistema Fiscal		Código	611G02026
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Terceiro	Obrigatoria	6
Idioma	Galego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Economía Aplicada 1			
Coordinación	Rivera Castiñeira, M. Berta	Correo electrónico	b.rivera@udc.es	
Profesorado	Campo Villares, Manuel Octavio del	Correo electrónico	m.campov@udc.es	
	Casal Rodríguez, Bruno		bruno.casal@udc.es	
	Garcia Lopez, Javier Angel		javier.garcial@udc.es	
	Morato Miguel, Luis Carlos		carlos.morato@udc.es	
	Rivera Castiñeira, M. Berta		b.rivera@udc.es	
	Suarez Mallo, Maria de la Cruz		m.c.suarez.mallo@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Nesta materia estúdanse as causas de intervención do Sector Público na actividade económica e a vertente de ingresos públicos. Delimítase o sector público e as súas funcións, e preséntase o orzamento como instrumento fundamental de intervención, ao incluír as previsións de gastos e ingresos deste axente económico. Introdúcense os ingresos públicos, dedicando os diferentes temas ás principais figuras tributarias: o Imposto Persoal sobre a Renda, o Imposto de Sociedades, a imposición indirecta e o financiamento subcentral.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Xestionar e administrar unha empresa ou organización de pequeno tamaño, entendendo a súa ubicación competitiva e institucional e identificando as súas fortalezas e debilidades.
A2	Integrarse en calquera área funcional dunha empresa ou organización mediana ou grande e desempeñar con soltura calquera traballo de xestión nela encomendada.
A3	Valorar a partir dos rexistros relevantes de información a situación e previsible evolución dunha empresa.
A4	Emitir informes de asesoramento sobre situación concretas de empresas e mercados.
A5	Redactar proxectos de xestión ou de áreas funcionais da empresa.
A6	Identificar as fontes de información económica relevante e o seu contido.
A7	Entender as institucións económicas como resultado e aplicación de representacións teóricas ou formais acerca de cómo funciona a economía.
A8	Derivar dos datos información relevante imposible de recoñecer por non profesionais.
A9	Usar habitualmente a tecnoloxía da información e as comunicación en todo o seu desempeño profesional.
A10	Ler e comunicarse no ámbito profesional nun nivel básico en máis dun idioma, en especial en inglés
A11	Aplicar á análise dos problemas criterios profesionais baseados no manexo de instrumentos técnicos.
A12	Comunicarse con fluidez no seu contorno e traballar en equipo.
B1	CB1-Comprender coñecementos na área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral, que apoiándose en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo
B2	CB2-Saber aplicar os coñecementos ao seu traballo dunha forma profesional e posuír as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de traballo
B3	CB3-Saber reunir e interpretar datos relevantes da área de estudo para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
B4	CB4-Transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado
B5	CB5-Desenvolver habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía

B6	CG1-Saber desempeñar labores de xestión, asesoramento e avaliación nas organizacións empresariais
B7	CG2-Saber manexar os conceptos e técnicas empregados nas diferentes áreas funcionais da empresa, así como entender as relacións que existen entre elas e cos obxectivos xerais da organización
B8	CG3-Saber tomar decisións, e, en xeral, asumir tarefas directivas.
B9	CG4-Saber identificar e anticipar oportunidades, asignar recursos, organizar a información, seleccionar e motivar as persoas, tomar decisións en condicións de - incerteza, alcanzar os obxectivos propostos e avaliar resultados
B10	CG5-Respectar os dereitos fundamentais e de igualdade entre homes e mulleres, respectar a promoción dos Dereitos Humanos e os principios de igualdade de oportunidades, non discriminación e accesibilidade universal das persoas con minusvalidez.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
Identificar e coñecer a organización do Sector Público e os fundamentos da súa intervención na economía.	A4 A6 A7 A8 A11	B1 B3	C8
Coñecer o funcionamento xeral das finanzas públicas e as súas implicacións sobre as magnitudes macroeconómicas.	A7 A8 A9 A11	B2 B5 B6	
Coñecer os principais elementos do sistema fiscal español e as súas figuras tributarias.	A1 A2 A3 A8		
Coñecer o significado dos distintos elementos dos impostos e as súas implicacións.	A8 A9 A10 A11	B7 B9	
Habilidades de xestión da información relacionada coa materia: obtención e análise crítica de diferentes fontes	A5 A6 A8 A9 A11	B4	C2 C3
Habilidade para traballar en equipos interdisciplinarios	A2 A12	B8 B10	C1 C4 C5 C6 C7

Contidos	
Temas	Subtemas
TEMA 1 - INTRODUCCIÓN AO SECTOR PÚBLICO E ACTIVIDADE FINANCEIRA	? Razóns para a intervención do Sector Público na economía ? Sector Público: configuración e delimitación e instrumentos de intervención ? O Orzamento Público. Concepto principios e indicadores
TEMA 2 - INGRESOS PÚBLICOS E CONCEPTOS TRIBUTARIOS BÁSICOS	? Concepto e clases de ingresos públicos ? Imposto: concepto, elementos e clasificación ? Principios impositivos básicos. ? Estrutura fiscal española
TEMA 3 - TEORÍA XERAL DA IMPOSICIÓN: EQUIDADE, INCIDENCIA E EFICIENCIA	? Distorsións impositivas e exceso de gravamen ? Imposición óptima: eficiencia ? Imposición óptima: eficiencia e equidade ? Imposición óptima e política tributaria ? Efectos económicos do imposto sobre a renda
TEMA 4 - INCIDENCIA DISTRIBUTIVA DA IMPOSICIÓN	? Incidencia impositiva en equilibrio parcial ? Incidencia impositiva en equilibrio xeral ? Incidencia espacial ? Evaluación da incidencia distributiva dos impostos
TEMA 5 - IMPOSTO SOBRE A RENDA PERSOAL	? Xustificación de un imposto sobre a renda persoal ? A renda como medida da capacidade de pago do imposto ? Determinación da renda fiscal ? Elección da unidade contribuinte ? A inflación e o imposto sobre a renda
TEMA 6. IMPOSTO DE SOCIEDADES	? Xustificación do imposto ? Estrutura do imposto. ? Integración dos impostos de renda e sociedades.
TEMA 7. IMPOSICIÓN INDIRECTA. O IVA	? Ventaxas e inconvintes da imposición indirecta sobre o consumo ? Imposición selectiva ? Impostos sobre o volumen de ventas ? Impostos sobre o valor engadido

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Proba obxectiva	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A10	2	18	20
Solución de problemas	A3 A4 A5 A6 A9 A11 A12 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	25	50	75
Sesión maxistral	A2 A3 A6 A7 A8 A10	17	34	51
Atención personalizada		4	0	4
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías

Metodoloxías	Descrición
Proba obxectiva	Proba escrita utilizada para a avaliación da aprendizaxe que pode combinar distintos tipos de preguntas: de resposta múltiple (formular unha cuestión en forma de pregunta directa ou de afirmación incompleta con varias opcións ou alternativas de resposta das que só unha de las é válida), de ensaio (preguntas de certa amplitude por escrito nas que se valora que se proporcione a resposta esperada, combinada coa capacidade de razoamento (argumentar, relacionar, etc.)). Tamén se pode construír con un só tipo dalgunha destas preguntas.
Solución de problemas	Realización de actividades de carácter práctico (demostracións e/ou exercicios). Nalgúns casos poderán utilizarse os recursos de páxinas web oficiais (AEAT, MEH, Xunta de Galicia, etc.).
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Solución de problemas	Destinadas a reforzar determinados aspectos da aprendizaxe autónoma do estudante mediane o seguimento e supervisión de distintas actividades programadas (busqueda de datos, fontes bibliográficas, resolución de problemas, exposición dos traballos) Faranse grupos reducidos de alumnos e se programaran tutorías para resolver dúbidas e para facilitar a preaparación da proba final

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Proba obxectiva	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A10	Consistirá nun exame escrito que se dividirá en dúas partes: unha parte teórica (nas que se poden utilizar preguntas de resposta múltiple e/ou ensaio) e unha parte aplicada. A cualificación da proba será o resultado da valoración conxunta das dúas partes.	70
Solución de problemas	A3 A4 A5 A6 A9 A11 A12 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	Realización de traballos relacionados co contido da materia e presentación dos mesmos. Resolución de exercicios e supostos que deberá entregar o estudante aos profesores.	30

Observacións avaliación
O exame escrito se realizará nas datas fixadas polo centro á finalización do segundo cuadrimestre e no mes de xullo, respectivamente. A entrega de exercicios realizarase no período no que se desenvolven as actividades académicas docentes do segundo cuadrimestre e nas datas que estableza o profesor. Para aprobar a materia, asemade de sumar 50 ou máis puntos (sobre 100) na avaliación, cómpre acadar unha puntuación mínima; 35 de 70 puntos na proba obxectiva; 15 de 30 puntos sobre o total das restantes formas de avaliación. No caso de non acadar esta puntuación a nota final será a obtida na proba obxectiva. Está prohibido acceder á aula de exame con calquera dispositivo que permita a comunicación co exterior e/ou o almacenamento de información, agás os expresamente autorizados polo profesor.

Fontes de información

Bibliografía básica	ALBI, E., J.M. GONZÁLEZ-PÁRAMO e I. ZUBIRI (2004): Economía Pública I y II, Ed. Ariel, Barcelona. COSTA, M., J.M. DURÁN e outros (2005): Teoría básica de los impuestos. Un enfoque económico, 2ª ed, Ed. Thomson Civitas. DOMÍNGUEZ, J.M. e G. CARRASCO (1998): Ejercicios de Hacienda Pública, Ed. Pirámide, Madrid. ROSEN, H.S. (2002): Hacienda Pública, 5ª edición, Ed. McGraw-Hill, Madrid. RUIZ-HUERTA, J. e J. LOSCOS FERNÁNDEZ (dirs) (2003): Ejercicios de Hacienda Pública, Ed. McGraw-Hill, Madrid. MORENO MORENO, M.C e PAREDES GÓMEZ, R. (2010): Fiscalidad individual y Empresarial Madrid, Civitas. AEAT (2010): Manual Práctico IRPF. Madrid, AEAT. ALBI IBAÑEZ, E. (2010): Sistema Fiscal Español, Tomos I y II Barcelona, Ariel POVEDA BLANCO, F. e SÁNCHEZ SÁNCHEZ, A. (2010): Sistema fiscal. Esquemas y supuestos prácticos. Pamplona. Aranzadi MEMENTO FISCAL 2011: Ediciones Francis Lefebvre. Madrid. Marzo 2011. TODO RENTA 2011: Editorial CISS Valencia
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías